

Helse- og omsorgsdepartementet
v/ postmottak@hod.dep.no

Vår ref.:
2014.09-

Deres ref.:

Dato:
12. 09. 2014

Høringsvar – forslag om å fjerne henvisning fra fastlege når kvinner begjærer abort

Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse viser til høringsbrev av 27.06.14, fra Helse- og omsorgsdepartementet, om Forslag om å fjerne henvisning når kvinner begjærer abort, og takker for muligheten til å komme med innspill.

Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse, NAKMI, er en kompetanseenhet for innvandrers helse, som får sitt oppdragsbrev fra Helsedirektoratet. Gjennom forskning og formidling, søker NAKMI å bidra til å fremme god helse og omsorg for innvandrere i Norge.

Innledning

Kvinner som søker abort er i en sårbar situasjon, og vil trenge informasjon om ulike aspekter knyttet til aborten og eventuelt prevensjon. Vi vil i det følgende fokusere på pasientens rett til, og behov for, informasjon samt styrking av abortmottak i spesialisthelsetjenesten.

5.1 Fastlegene skal ikke lenger henvise til abort.

NAKMI viser til pkt. 5.1 Fastlegene skal ikke lenger henvise til abort. For at intensjonen skal oppfylles, ser NAKMI det som relevant å presisere at informasjonen skal gis på en måte pasienten forstår, dette ved bruk av tolk der det er nødvendig.

Dersom kvinnen har behov for tolk, må dette videre fremgå tydelig av sammenfatningen legen utformer til spesialisthelsetjenesten. Gode rutiner for opplysning av behov for tolk, vil kunne redusere unødige opphold i behandlingen og bidra til økt pasientsikkerhet.

5.3 Oppgavefordeling ved felleslister

Videre viser NAKMI til pkt 5.3 Oppgavefordeling ved felleslister.

NAKMI tror at en presisering av Fastlegeforskriftens §11, vil komme innvandrerskvinnene til gode. At du kan samtale med din vanlige fastlege om spørsmål knyttet til uønsket graviditet vil være en fordel i et helsevesen det kan være vanskelig å orientere seg i, med hensyn til norskferdigheter, kunnskap om norsk helsevesen m.v. NAKMI er også enig i at én og samme lege bør følge en pasient gjennom et lengre behandlingsforløp, som for eksempel ved henvisning til assistert befruktning.

5.7 Felles nasjonalt grønt nummer

Helse- og omsorgsdepartementet skisserer i pkt. 5.7 Felles nasjonalt grønt nummer Det finnes ulike hjelpe- og informasjonstiltak knyttet til svangerskap i Norge. Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å styrke informasjons- og veiledningstilbudet, slik at kvinner kan søke informasjon også utenfor fastlegens kontor. Det skisserer blant annet en mulighet ved bruk av telefontjenesten 800HELSE. NAKMI støtter et slikt tiltak, og håper at det også kan være aktuelt å se på slike tiltak også ovenfor kvinner som ikke behersker norsk. Dette vil kunne sikre disse kvinnene lik tilgang til informasjon og bidra til likeverdige helsetjenester. Det finnes allerede ulike organisasjoner i Norge som har utviklet kompetanse på dette feltet.

5.8 Styrking av abortmottak i spesialisthelsetjenesten

NAKMI viser så til 5.8 Styrking av abortmottak i spesialisthelsetjenesten, hvor Helse- og omsorgsdepartementet tar til orde for en kvalitetssikring og styrking av denne. NAKMI støtter dette, og vil spesielt peke på tre ting:

- Det er viktig at sykehusene og de ansatte ved aktuelle avdelinger kjenner til regelverket knyttet til svangerskap- og svangerskapsavbrudd for ulike kategorier innvandrere, inkludert for kvinner uten lovlig opphold.
- Det viktig å kartlegge kvinnens eventuelle behov for tolk når hun tar kontakt med sykehuset, samt å benytte kvalifisert tolk der det er behov for det.
- Det er også viktig at det foreligger informasjon på ulike språk av god kvalitet, på de aktuelle sykehusenes nettsider.

Oppsummering og konklusjon

Gravide kvinner som søker abort er i en sårbar situasjon, som ytterligere kan forsterkes av kort botid i Norge, lite nettverk, manglende norskkunnskaper og kunnskap om norsk helsevesen. Det også viktig å huske på at språkferdigheter kan forsvinne i perioder med sykdom, stress og usikkerhet.

NAKMI støtter Helse- og omsorgsdepartementets klargjøring av ansvaret og roller til ulike deler av helsetjenesten, har ingen ytterligere merknader til høringsnotatet.

Vennlig hilsen

Thor Indseth (sign.)
Fung. direktør

Ida Marie Bregård (sign.)
Undervisningsleder